

POSLANECKÁ
SNĚMOVNA
PARLAMENTU
ČESKÉ REPUBLIKY

PARLAMENTNÍ
INSTITUT

STANOVISKA

Zrušení institutu přisedících v civilním řízení

Informační podklad ke kompatibilitě návrhu
na vydání zákona, kterým se mění zákon
č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění
pozdějších předpisů (sněmovní tisk 736),
s právem EU

Informační podklad č. 0736
únor 2020
autor: Marta Krausová

AKTUÁLNÍ VYDÁNÍ:	ŘADA: STANOVISKA
Název: Zrušení institutu přísedících v civilním řízení	Typ řady: online
Autor: Krausová, M.	URL: http://www.psp.cz/sqw/ppi.sqw?d=4
Číslo: Stanovisko č. 0736	První vydání řady: říjen 1998
Datum: únor 2020	Frekvence vydání řady: nepravidelná
Klíčová slova:	Zaměření: stanoviska kompatibility nevládních návrhů zákonů s právem EU
Přísedící, civilní soudy, soudnictví	Jazyk: CZ
	Vydavatel: Kancelář Poslanecké sněmovny, Sněmovní 4, 118 26 Praha 1

PARLAMENTNÍ INSTITUT plní úkoly vědeckého, informačního a vzdělávacího střediska pro Poslaneckou sněmovnu, její orgány, poslance a Kancelář Poslanecké sněmovny, pro Senát, jeho orgány, senátory a Kancelář Senátu. Naše činnosti a produkty uvádíme níže.

**Oddělení
všeobecných
studií**

STUDIE Srovnávací studie Analytické studie	ODPOVĚDI NA DOTAZ Stručné odpovědi na dotazy členů Parlamentu	VYBRANÁ TÉMATA Studie zpracované k aktuálním problematikám	MONITORING Vybrané hospodářské měnové a sociální ukazatele	MIGRACE Přehled aktualit v oblasti migrace za vybrané období
PŘEHLED SZBP Společná zahraniční a bezpečnostní politika EU	EUROZÓNA+ Přehled ekonomických událostí v EU	PODKLADY pro zahraničně politická jednání	PŘEDNÁŠKY pro zahraniční delegace, PS, Senát	

**Oddělení pro
evropské
záležitosti**

STANOVISKA kompatibility nevládních návrhů zákonů s právem EU	KONZULTACE k předkládaným vládním návrhům zákonů	DOKUMENTY EU Výběr z aktů a dokumentů EU zaslaných PS	ZPRÁVY Aktuální agenda v Bruselu	PODKLADY pro jednání výboru na mezinárodní úrovni

**Oddělení
komunikace
a vzdělávání**

INFORMAČNÍ STŘEDISKO Informace o činnosti Poslanecké sněmovny a prohlídky budov	ECPRD Spolupráce s Evropským centrem pro parlamentní výzkum a dokumentaci	PŘEDNÁŠKY pro Poslaneckou sněmovnu, pro školy, veřejnost	INFORMAČNÍ MATERIÁLY o fungování Poslanecké sněmovny, o legislativním procesu	ZÁPISY ze schůzí, seminářů, přednášek, kulatých stolů

Informační podklad ke kompatibilitě návrhu na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (sněmovní tisk 736), s právem EU

Úvod:

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „OSŘ“), směřuje k úplnému zrušení institutu přísedících v civilním řízení. Dle aktuální právní úpravy se přísedící účastní na rozhodování okresních soudů (tj. výhradně v prvním stupni) ve věcech pracovněprávních (§ 36a OSŘ). Institut přísedících představuje tzv. laický prvek v rozhodování soudů a vychází ze zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**zákon o soudech a soudcích**“). Přísedící okresních soudů volí zastupitelstva obcí v obvodu příslušného okresního soudu (§ 66 zákona o soudech a soudcích). Jedná se o laiky bez právního vzdělání. Přísedící se dále výrazněji uplatňují i v trestním řízení.

Je též vhodné zmínit, že v současné době je v prvním čtení vládní návrh novely zákona o soudech a soudcích ([sněmovní tisk 630/0](#)), který institut přísedících omezuje v trestněprávních věcech; přičemž bylo původně zamýšleno v civilních věcech institut přísedících zcela zrušit, ale v rámci připomínkového řízení bylo od tohoto záměru upuštěno.¹

Stanovisko Pl:

Právo EU samo o sobě neklade žádné požadavky na organizaci soudnictví členských států. V této oblasti mají členské státy autonomii, ale musí být zaručeno právo na spravedlivý proces a účinnou soudní ochranu, které, jak judikoval Soudní dvůr EU, patří k obecným zásadám unijního práva (čl. 6 SEU a čl. 13 SEU a čl. 47 Listiny základních práv EU).² V nedávné době byla též v rozsudku SDEU ve věci C-619/18 Komise v. Polsko³ řešena otázka vztahu účinné aplikace práva EU a národního soudnictví. SDEU zde dospěl k závěru, že polská reforma soudnictví má za následek to, že Polsko nesplňuje povinnost zajistit účinnou právní ochranu v oblastech pokrytých právem EU vyplývající z čl. 19 odst. 1 věta druhá SEU.⁴ **Účast laiků na soudním řízení je sice prvkem, který má v evropských právních řádech své místo, avšak jeho omezení nemá vliv na zachování právního státu a efektivního nezávislého soudnictví. Jedná se o záležitost organizace soudnictví, která primárně spočívá na členských státech a která by neměla mít vliv na účinnou aplikaci práva EU.**

Závěr:

Navržená úprava je slučitelná s právem EU.

Tento informační podklad je zpracován k uvedenému číslu sněmovního tisku a nereflextuje eventuální pozdější pozměňovací návrhy.

Materiál byl Parlamentním institutem zpracován na základě usnesení organizačního výboru Poslanecké sněmovny č. 168, II. volební období.

¹ Podrobněji ke zvažovaným možnostem právní úpravy viz Důvodová zpráva k návrhu novely zákona č. 6/2002 Sb., zákona o soudech a soudcích.

² SYLLOVÁ, Jindřiška a kol. Lisabonská smlouva: komentář. Praha: C.H. Beck, 2010. Beckova edice komentované zákony, s. 111-112. ISBN 978-80-7400-339-4.

³ Dostupný na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:62018CJ0619&from=EN>.

⁴ Čl. 19 odst. 1 věta druhá SEU: „Členské státy stanoví prostředky nezbytné k zajištění účinné právní ochrany v oblastech pokrytých právem Unie.“